

110η Σύνοδος Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων
Πανεπιστήμια σε Νέα Εποχή: Από το Brain Drain στο Brain Gain
Καινοτομία, Εξωστρέφεια, Συμπερίληψη και Εκσυγχρονισμός στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Πορίσματα 2ης Συνόδου Αντιπρυτάνεων Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Βόλος, 28 Ιανουαρίου 2026

Η 2^η Σύνοδος Αντιπρυτάνεων Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από διεξοδική συζήτηση, κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα και αιτήματα, που υποβάλλονται προς την 110η Σύνοδο Πρυτάνεων των Ελληνικών Πανεπιστημίων:

1. Διαπιστώνεται κενό θεσμικής διακυβέρνησης της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στα ΑΕΙ – Υφίσταται ανάγκη εθνικού συντονισμού.

Η Σύνοδος διαπιστώνει ότι, παρότι η TN αξιοποιείται ήδη σε διοικητικές, ερευνητικές και εκπαιδευτικές διαδικασίες, η ύπαρξη στρατηγικής, σαφών ρόλων και κανονιστικού πλαισίου στα Ιδρύματα δεν έχει ακόμη ωριμάσει. Ζητείται η άμεση συγκρότηση Εθνικού Δικτύου TN στα ΑΕΙ και η υιοθέτηση κοινού πλαισίου AI Governance (ελάχιστες πολιτικές, ρόλοι, διαδικασίες έγκρισης/ελέγχου έργων TN), ώστε να μειωθούν οι «νησίδες» λύσεων, να κλιμακωθούν με επιτυχία οι καλές πρακτικές και να διασφαλιστεί συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό/εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο.

2. Θέσπιση εθνικών κατευθυντήριων γραμμών για ακαδημαϊκή ακεραιότητα και υπεύθυνη χρήση της Παραγωγικής TN

Η Σύνοδος υπογραμμίζει την ανάγκη μετάβασης από αποσπασματικούς ελέγχους (λογοκλοπή, ad hoc ανίχνευση χρήσης TN) σε παιδαγωγικό επανασχεδιασμό της αξιολόγησης εργασιών/απαντήσεων εξετάσεων και σε κοινή «γραμματική» επιτρεπτών χρήσεων.

Ζητείται: (α) η χάραξη εθνικής κατευθυντήριας γραμμής για τη διαφανή χρήση εργαλείων TN (π.χ. υποχρέωση δήλωσης χρήσης), (β) οργανωμένη επιμόρφωση διδασκόντων και φοιτητών (αλφαριθμητισμός στην TN - AI literacy), τήρηση δεοντολογίας και προστασία δεδομένων και (γ) ενσωμάτωση των κατάλληλων εργαλείων στα συστήματα διαχείρισης μάθησης (LMS), με στόχο την αξιοπιστία των διαδικασιών αξιολόγησης και την προστασία του κύρους των τίτλων σπουδών.

3. Επιτάχυνση και ολοκλήρωση των εθνικών υποδομών υπερυπολογιστικής και «AI Factories» (ΔΑΙΔΑΛΟΣ – ΦΑΡΟΣ), ισότιμη πρόσβαση των ΑΕΙ και σχεδιασμός συμπληρωματικών υποδομών

Η Σύνοδος χαιρετίζει την υλοποίηση του εθνικού υπερυπολογιστή «ΔΑΙΔΑΛΟΣ» και του «ΦΑΡΟΣ» ως AI Factory/Εθνικής Υποδομής TN και σημειώνει τη σημασία τήρησης των κρίσιμων οροσέμων λειτουργίας. Ζητείται να διασφαλιστούν διαφανείς κανόνες πρόσβασης για ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες όλων των ΑΕΙ, να υπάρχει υποστήριξη των χρηστών (MLOps/υπολογιστική εκπαίδευση, τεκμηρίωση, helpdesk) και να εκπονηθεί οδικός χάρτης βιωσιμότητας/αναβάθμισης πέραν του αρχικού κύκλου χρηματοδότησης. Παράλληλα, η Σύνοδος υποστηρίζει την προώθηση συμπληρωματικών υποδομών

110η Σύνοδος Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων Πανεπιστήμια σε Νέα Εποχή: Από το Brain Drain στο Brain Gain

Καινοτομία, Εξωστρέφεια, Συμπερίληψη και Εκσυγχρονισμός στην Ανώτατη Εκπαίδευση

υπολογιστικής ισχύος/αποθήκευσης σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να ενισχυθεί η ερευνητική ικανότητα και η αποκέντρωση.

4. Ανάπτυξη πολιτικής δεδομένων και ασφαλών «χώρων δεδομένων» (data spaces) για την ΤΝ – ενίσχυση κέντρων δεδομένων και διάθεση δημόσιων/δορυφορικών δεδομένων για έρευνα

Η Σύνοδος επισημαίνει ότι δεν υπάρχει ΤΝ χωρίς αξιόπιστα δεδομένα. Ζητείται η διαμόρφωση κοινού πλαισίου για συλλογή, ανωνυμοποίηση/ψευδωνυμοποίηση, ταξινόμηση και ασφαλή διάθεση δεδομένων για έρευνα/εκπαίδευση, με σεβασμό στον ΓΚΠΔ (GDPR), στην πνευματική/βιομηχανική ιδιοκτησία και στις απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας.

Στο πλαίσιο αυτό, ζητείται: α) ενίσχυση των πανεπιστημιακών και εθνικών κέντρων δεδομένων και διασύνδεσή τους με τις εθνικές υποδομές ΤΝ, (β) λειτουργία ασφαλών data spaces για κοινά σύνολα δεδομένων δημόσιου ενδιαφέροντος, (γ) διευκόλυνση πρόσβασης της ακαδημαϊκής κοινότητας σε δεδομένα παρατήρησης γης/δορυφορικά δεδομένα για επιστημονική και εκπαιδευτική αξιοποίηση.

5. Εθνικό πρόγραμμα κυβερνοασφάλειας για τα ΑΕΙ και υιοθέτηση ελάχιστου κοινού επιπέδου θωράκισης (baseline), με τακτικές ασκήσεις και ελέγχους

Η Σύνοδος θεωρεί την κυβερνοασφάλεια ως βασική προϋπόθεση επιχειρησιακής ανθεκτικότητας, ακαδημαϊκής συνέχειας και προστασίας της έρευνας. Χαιρετίζεται η πρόθεση/ανακοίνωση για πρόγραμμα χρηματοδότησης λύσεων κυβερνοασφάλειας στα ΑΕΙ και ζητείται η ταχεία εξειδίκευσή του. Προτείνεται ως ελάχιστο baseline η καθολική εφαρμογή MFA για email/VPN/διαχειριστικούς λογαριασμούς, ασφαλή αντίγραφα (offline/immutable) με δοκιμές επαναφοράς, κεντρική καταγραφή συμβάντων και βασικές δυνατότητες SOC/SIEM, συστηματικό patch management/hardening, σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών και ετήσιες ασκήσεις (tabletop), καθώς και περιοδικά audits και penetration tests. Η Σύνοδος υποστηρίζει τη συμμετοχή των ΑΕΙ σε κοινές ασκήσεις κυβερνοάμυνας και την ανταλλαγή εμπειρίας/καλών πρακτικών. Παράλληλα, ζητείται κοινή προμήθεια υπηρεσιών αξιολόγησης (audits/pen tests) και κλιμακωτή λειτουργία «shared SOC/CSIRT» για οικονομίες κλίμακας.

6. Βιωσιμότητα και ενίσχυση των ψηφιακών υποδομών/υπηρεσιών της ΕΔΥΤΕ/GRNET προς τα ΑΕΙ (δικτυακή διασύνδεση, δημόσιο cloud, κεντρικά ΠΣ)

Η Σύνοδος αναγνωρίζει τον κρίσιμο ρόλο της ΕΔΥΤΕ/GRNET στη διασύνδεση των Ιδρυμάτων, στην παροχή υπηρεσιών δημόσιου νέφους (AWS/GCP) και στην ανάπτυξη/λειτουργία κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων (ενδεικτικά: Εύδοξος, ΑΤΛΑΣ, ΑΠΕΛΛΑ, ακαδημαϊκή ταυτότητα, e-Presence, ΔΙΑΥΛΟΣ).

Ζητείται να εξασφαλιστεί έγκαιρα η χρηματοδοτική συνέχεια και η επαρκής δυναμική χωρητικότητα των υπηρεσιών (ιδίως ενόψει πλήρους απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων cloud), καθώς και αναβαθμίσεις που ενισχύουν: (α) την ασφάλεια (π.χ. 2FA, έλεγχοι, πρόληψη συμβάντων), (β) την προσβασιμότητα και (γ) τη διαλειτουργικότητα μέσω API. Παράλληλα,

110η Σύνοδος Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων Πανεπιστήμια σε Νέα Εποχή: Από το Brain Drain στο Brain Gain

Καινοτομία, Εξωστρέφεια, Συμπερίληψη και Εκσυγχρονισμός στην Ανώτατη Εκπαίδευση

ζητείται η περαιτέρω αναβάθμιση της ευρυζωνικής διασύνδεσης των Ιδρυμάτων, ώστε να υποστηριχθούν σύγχρονες ανάγκες (υπολογιστική ισχύς και πόροι, τηλεδιάσκεψη, μεταδόσεις, cloud).

7. Στρατηγική προώθησης κβαντικών τεχνολογιών (κβαντικές επικοινωνίες και κβαντική υπολογιστική) με ενεργό συμμετοχή των ΑΕΙ

Η Σύνοδος υποστηρίζει την ανάπτυξη της εθνικής υποδομής κβαντικών επικοινωνιών (HellasQCI) και ζητεί τη συστηματική εμπλοκή των ΑΕΙ τόσο στο ερευνητικό σκέλος (κόμβοι, πειραματισμός σε καταναεμημένες κβαντικές εφαρμογές και σενάρια επικοινωνίας), όσο και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Παράλληλα, η Σύνοδος θεωρεί κρίσιμο να προχωρήσει ο σχεδιασμός εθνικών υποδομών κβαντικής υπολογιστικής/κέντρων αριστείας σε συνεργασία με τα ΑΕΙ, ως μοχλός προσέλκυσης/επιστροφής νέων ερευνητών υψηλής εξειδίκευσης. Επισημαίνεται ότι οι κβαντικές τεχνολογίες συνδέονται άμεσα με τη μελλοντική κυβερνοασφάλεια και πρέπει να ενταχθούν στον εθνικό σχεδιασμό.

8. Συμμόρφωση με το πλαίσιο πνευματικών δικαιωμάτων για ψηφιακή χρήση υλικού στη διδασκαλία – θεσμικός διάλογος για την «εύλογη αμοιβή»

Η Σύνοδος σημειώνει την ανάγκη πλήρους εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 4996/2022 για την ψηφιακή χρήση προστατευόμενων έργων στην εκπαίδευση, ιδίως αναφορικά με (α) τη χρήση μέσω του ασφαλούς ηλεκτρονικού περιβάλλοντος του Ιδρύματος, (β) την τήρηση του ορίου του 5% (ποσοτικά και ποιοτικά) και (γ) την αναφορά πηγής. Ζητείται η έκδοση σαφών οδηγιών προς τις ακαδημαϊκές μονάδες και η έναρξη θεσμικού διαλόγου με τον ΟΣΔΕΛ και τους αρμόδιους φορείς για τη διαδικασία και το πλαίσιο καταβολής της προβλεπόμενης εύλογης αμοιβής (αμοιβολόγιο), ώστε να διασφαλίζεται νομιμότητα και εύρυθμη λειτουργία των ψηφιακών μαθημάτων.

9. Επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και δεξιότητες ψηφιακής διακυβέρνησης, ΤΝ και ασφάλειας στα ΑΕΙ

Η Σύνοδος υπογραμμίζει ότι η επιτυχία των παραπάνω δράσεων προϋποθέτει επάρκεια εξειδικευμένου προσωπικού και συνεχή επιμόρφωση. Ζητείται η δυνατότητα στοχευμένης στελέχωσης των Ιδρυμάτων με κρίσιμους ρόλους (ενδεικτικά: data stewards, security engineers, architects, MLOps), η υλοποίηση κοινών προγραμμάτων κατάρτισης/πιστοποίησης και η δημιουργία μηχανισμών ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ ΑΕΙ, ΕΔΥΤΕ/GRNET και αρμόδιων αρχών.